

Ἐφημερίς τῶν Κυριῶν

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ

ΣΥΝΤΑΣΣΟΜΕΝΗ ΥΠΟ ΚΥΡΙΩΝ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΡΙΑ

ΚΑΛΛΙΡΡΟΗ ΠΑΡΡΕΝ

Συνδρομηταὶ ἐγγράφονται εἰς τὸ Γραφεῖον τῆς
Ἐφημερίδος τῶν Κυριῶν

καὶ παρὰ τοῖς Βιβλιοπωλείοις Βίλμπεργκ καὶ Ἐστίας

Ἐν τῷ Ἐξωτερικῷ δὲ παρ' ἅπασι τοῖς
ἀντιπροσώποις ἡμῶν.

Σώματα πλήρη τοῦ α', β', γ', δ', ε', καὶ ς' ἔτους εὐρίσκονται
παρ' ἡμῖν καὶ παρ' ἅπασι τοῖς ἀντιπροσώποις ἡμῶν.

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΕΤΗΣΙΑ

ΠΡΟΠΛΗΡΩΤΕΑ

Διὰ τὸ Ἐσωτερικὸν Δρ. 5
Διὰ τὸ Ἐξωτερικὸν φ.χ. 8

ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΔΙΕΥΘΥΝΣΕΩΣ

11 Ὀδὸς Μουσῶν 11
Ἀπέναντι Νέας Ἐφημερίδος

Γραφεῖον ἀνοικτὸν καθ'
ἑκάστην ἀπὸ 10—12 π. μ.

Ἡᾶσα παρατήρησις ἐπὶ τῆς
ἀποστολῆς τοῦ φύλλου γίνε-
ται δεκτὴ μόνον ἐντὸς ὀκτῶ
ἡμερῶν.

Διὰ τὰ ἀνυπόγραφα ἄρθρα
εὐθύνεται ἡ συντάκτις αὐτῶν
Κυρία ΚΑΛΛΙΡΡΟΗ ΠΑΡΡΕΝ

Τὰ πεμπόμενα ἡμῖν χειρό-
γραφα δημοσιεύμενα ἢ μὴ
δὲν ἐπιστρέφονται. — Ἀνυ-
πόγραφα καὶ μὴ δηλοῦντα
τὴν διαμονὴν τῆς ἀποστέλ-
λοῦσας δὲν εἶναι δεκτά. —
Πᾶσα ἀγγελία ἀφορώσα εἰς
τὰς Κυρίας γίνεται δεκτὴ.

Αἱ μεταβάλλουσαι διεύθυν-
σιν ὀφείλουσι ν' ἀποστέλλωσι
γραμματῶσιν 50 λεπτῶν
πρὸς ἐκτύπωσιν νέας ταῖνας;

Ἡ ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΩΝ ΚΥΡΙΩΝ

ΕΥΧΕΤΑΙ

Εἰς τὰς ἄναγνώστριας τῆς

ΤΟ ΝΕΟΝ ΕΤΟΣ ΕΥΤΥΧΕΣ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

1899.—Τὸ ἔτος 1898.—Ἡ γυναικεία δράσις, κατὰ τὸ λήξαν ἔτος.
—Ἡ τελετὴ τῶν διασήμων. — Τὸ πρωτοχρονιάτικον δῶρον τῆς μι-
κρᾶς Σοφίας (ὑπὸ Μάϊας). —Τὰ Χριστούγεννα τῆς ἐλευθέρας Κρήτης
(ποίημα ὑπὸ δος Μαρίας Φιλιππίδου). —Ἡ παιδικὴ ἑορτὴ τοῦ Δέν-
δρου. —Μία μεγάλη πρόδοσις. —Βιβλία. —Συνταγαί. —Εἰδοποιήσεις. —
Ἐπιφυλλίς.

1899

Ἐν βιβλίον λευκόν! Εἰς ὀρίζων ἀπέραντος χωρὶς φῶτα,
ἀλλὰ καὶ χωρὶς σκιάν. Μία σκηνὴ κλειστὴ, ὅπισθεν τῆς ὁποίας
δὲν εἰξεύρει κανεὶς ποῖα δράματα, ποῖα εἰδύλλια, ἢ ποῖαι
κωμῳδίαι θὰ ἐξελιχθοῦν. Ἐν μέγα κενόν, τὸ ὅποσον θὰ πλη-
ρωθῆ ὥραν πρὸς ὥραν καὶ ἡμέραν πρὸς ἡμέραν.

Τὶ μορφήν θὰ ἔχη, τὶ χαρακτηρισμόν, ποῖαν φυσιογνω-
μίαν; Ὅθι εἶναι νέος ἀγωνιστὴς μὲ δόρυ καὶ περικεφαλαίαν,
πλέων εἰς ποταμούςσιν αἵματος, ἐπισείων κερκινούςσιν καὶ κατα-
γίδας, σύρων ὅπισθεν τοῦ ἄρματόςσιν του νεκρούσιν καὶ τραυμα-
τίας; Ὅθι εἶαι μελιχρὸς καὶ εἰρηνικὸς ἐστεμμένος μὲ ἐλαίαν,
καὶ κηρύττων τὸ Εὐαγγέλιον τῆς ἀδελφότητος καὶ ἀλληλεγγ-
γῆς τῶν ἀτόμων καὶ τῶν ἐθνῶν; Ὅθι ἀποκαλύψῃ εἰς τὴν
ἀνθρωπότητα κανέν νέον τῆς μεγάλης μητρὸς φύσεως μυστι-
κόν, διὰ τοῦ ὁποίου νέοι νὰ ἀνοιχθοῦν δρόμοι εἰς τὴν πρόδοσιν;

Ὅθι μὰς δώσῃ τὸ ποθητόν τῆς ζωῆς τῆς νέας, τῆς ζωῆς

τῆς ἀληθοῦς, τῆς ζωῆς τῆς ἀθανάτου ἐλιξίριον, ἢ θὰ μὰς
ὠθήτῃ ἐν ἀκόμῃ βῆμα πρὸς τὸ σκοτεινόν, πρὸς τὸ ἀβέβαιον,
πρὸς τὸ ἄδηλον; Ὅθι δώσῃ εἰς τὸν ἄνδρα τὴν ἀκμὴν καὶ τὸ
σφρίγγος καὶ τὴν γενναιότητα καὶ τὸ σθένος καὶ τὴν μεγα-
λουργίαν καὶ τὴν ὑπερηφάνειαν καὶ τὴν ὀρθότητα τοῦ νοῦ καὶ
τὴν ἀγαθότητα τῆς καρδίας καὶ τὴν διαύγειαν τοῦ πνεύμα-
τος, τὰ ὅποια ὁσήμεροι χάνει; Ὅθι δώσῃ εἰς τὴν γυναῖκα,
τὴν δούλην ἀκόμῃ, τὴν ἐλευθερίαν καὶ τὴν δικαιοσύνην καὶ
τὴν ἰσότητα καὶ τὴν τελείαν τοῦ νοῦ μόρφωσιν καὶ τὴν ὀρθὴν
ἀντίληψιν καὶ τὸν ἰσχυρὸν χαρακτῆρα καὶ τὴν δύναμιν τῆς
θελήσεως; Ὅθι δώσῃ εἰς τὰ παιδιὰ περισσοτέραν χαρὰν καὶ
περισσοτέραν φυσικὴν ῥώμην, καὶ περισσοτέραν ἀνεξαρτησίαν
καὶ ἀπελευθέρωσιν ἀπὸ ὅλα τὰ τυραννικὰ μαρτύρια τῆς μι-
κρᾶς ἡλικίας;

Ὅθι δώσῃ εἰς τὴν θρησκείαν τὸ ἀπολεσθὲν γοητρὸν τῆς;
Ὅθι δώσῃ εἰς τὴν ἀγάπην τὴν ἀπολεσθεῖσιν σταθερότητα
καὶ πίστιν; Ὅθι δώσῃ εἰς τὸν ἔρωτα τὰς ἀποσπασθείσας
πτέρυγας του; Ὅθι δώσῃ εἰς τὴν ἐλπίδα τὸ κλονισθὲν κρά-
τος τῆς;

Ὅθι δώσῃ εἰς τοὺς πτωχοὺς τὸν ἄρτον, καὶ εἰς τοὺς πλου-
σίους τὸν ἔλεον καὶ τὴν συμπάθειαν; Ὅθι δώσῃ εἰς τοὺς βα-
σιλεῖς τὸ πάλαιότερον ἐποχῶν γόητρον; Ὅθι δώσῃ εἰς τὴν
παρθένον τὸ δνειροποληθὲν καὶ μὲ ῥόδα καὶ ἴα στεφανωμένον
μέλλον; Τί θὰ δώσῃ τέλος καὶ τί θὰ ἀφαιρέσῃ; Ποῖοι μει-
διῶντες σήμερον θὰ κλαύσουσιν αὔριον; Ποῖοι πενθοῦντες τῶρα
θὰ ἑορτάζουσιν μετ' ὀλίγον;

Ὅθι σκεπάσῃ τὸν ἄχρουν σήμερον ὀρίζοντά του μὲ τὰ γλυ-
κὰ τῆς ἱδρὸς χρώματα; Ἡ νέφη σκοτεινὰ θὰ καλύψουσιν τὸ
ἄπειρον καὶ θὰ μὰς κρύψουσιν τὸν ἥλιον καὶ θὰ μὰς ἀφαιρέ-
σουσιν τὴν εὐεργετικὴν θερμότητά του; Εἰς τὸν ἄγραφον χάρτην
του θὰ ἀναγραφῆ ἡ ἱστορία τῆς εὐτυχίας καὶ τῆς τιμῆς καὶ
τῆς ἀληθείας καὶ τῆς ἀγάπης μὲ χρυσοῦ γράμματα, ἢ μὲ

μαύρους γρίφους θά εἴπη τὸ παράπουν τῶν πόνων καὶ τῶν στεναγμῶν, καὶ τῶν ἀπραγματοποιήτων πόθων καὶ τῶν δικ-
ψευθεισῶν ἐλπίδων ;

Θά ἀρβή ἡ αὐλαία καὶ θά εὐρεθῶμεν πρὸ μαγικῶν πανο-
ραμάτων, πρὸ φανταστικῶν εἰκόνων, πρὸ θαυμασίων ἀποθεώ-
σεων, ἢ πρὸ τοῦ ἀπαισίου φάσματος νέων καταστροφῶν καὶ
νέων κινδύνων ; Θά πληρωθῇ ἀπὸ τῶν κάτω πυθμένων μέχρι
τῶν ἄνω με νέκταρ καὶ ἀμβροσίαν ἢ με ρυπαρὸν καὶ ἀηθῆ
βόρβορον ;

Μόνον μετὰ τριακοσίς ἐξήκοντα πέντε ἡμέρας θά εἶναι
δυνατὸν νὰ δωθῇ ἡ ἀρμόζουσα ἀπάντησις εἰς ὅλας αὐτάς τὰς
ἐρωτήσεις ; Μόνον τότε θά ἔχουν λυθῇ ὅλαι μας αὐταὶ αἰ ἀ-
πορίαι. Μόνον τὴν ἡμέραν, καθ' ἣν θά κλείσωμεν τὸ βιβλίον
τῶν δοσοληψιδῶν του, θά μάθωμεν ἐὰν ὁ χρόνος αὐτὸς θά εἶναι
αἴσιος καὶ εὐτυχής, ὡς τὸν εὐχόμεθα πρὸς πάσας τὰς φίλας
καὶ τοὺς φίλους τῆς Ἐφημερίδος τῶν Κυριῶν.

ΤΟ ΕΤΟΣ 1898

Δὲν δύνει ὁ χρόνος αὐτὸς, ὅπως οἱ προκατόχοι του, ἄσματος,
κοινός, φέρων μαζῆ του εἰς τὴν ἄβυσσον τῶν αἰῶνων μόνον
τὰς στερεοτύπους ἡμέρας τῆς ζωῆς του, σημειομένης ἄλλοτε
μέ ψεύδη, πονηρίας, ὑποκρισίας καὶ με ράκη τῆς ἀνθρωπίνης
ψυχῆς ἢ με μειδιάματα καὶ τραγούδια καὶ χαρὰς καὶ πολυ-
τέλειαν τοῦ πνεύματος. Τὸ ἄστρον, τὸ ὁποῖον ἐρώτισε τὴν ἀ-
νατολήν του, ἦτο πεπωμένον νὰ μὴ δύσῃ μαζῆ με τὴν ζωὴν
του. Θά σελαγίζῃ πάντοτε φαινόν, πάντοτε ἀκτινοβόλον
ἀνὰ τὴν μακρὰν καὶ ἀτελείωτον ἱστορίαν τῶν αἰῶνων. Θά
μεινῇ ἄσβεστον εἰς τὸ στερέωμα ὡς τὸ ἄστρον τῆς ἀγάπης,
ὡς τὸ ἄστρον πραγματοποιηθεισῶν προαιωνίων ἐλπίδων καὶ
ὀνείρων, ὡς τὸ ἄστρον τῆς ἀπολυτρώσεως ἐνὸς μεγάλου λαοῦ.

Ὁ χρόνος εἰς τοῦ ὁποῖου τὴν δύσιν ἀνεπετάσθη μία νέα
σημαία ἐλευθερίας, ὁ χρόνος τοῦ ὁποῖου τὰ σβυνόμενα βλέμ-
ματα ἐζωογονήθησαν με τὸ θέαμα λαοῦ ἡρώϊκου, πανηγυρί-
ζοντος τὴν ἡμέραν αὐτήν, ὁ χρόνος ὅστις ἐφώτισε τὴν ἱερὰν
στιγμὴν τῶν θραυμένων τῆς δουλείας ἀλύσεων, ὁ χρόνος
ὅστις ἐπλεξεν ἐν στέμμα με σταυρὸν καὶ ἔσχιεν ἐν στέμμα
με ἡμισέληνον, ὁ χρόνος τοῦ ὁποῖου ὁ ἥλιος ἐστέγγωσε διὰ
παντός ἐν αἵματεποτισμένον ἔδαφος, ὁ χρόνος αὐτὸς δὲν ὀμοιά-
ζει πρὸς τοὺς ἄλλους, δὲν θνήσκει ὡς αὐτοί.

Φέρει εἰς τὸ γηράσκον ἤδη σῶμά του ὅλον τὸ μεγαλεῖον
τῆς δόξης, τὴν ὁποῖαν ἐστεφάνωσε· φέρει τὴν ἀλουργίδα καὶ
τὴν πορφύραν καὶ τὸ διάδημα τῆς ἀθανασίας καὶ σηητρούχος
αὐτὸς, ὡς ὅλοι οἱ μεγάλοι τοῦ κόσμου, ἀνέρχεται εἰς τὸν θρό-
νον τῆς αἰωνιότητος.

Ἐὰν ἡμῖν ἀρχή, δὲν θά ἐπέτρεπον συριγμοὺς καὶ γιουχαί-
σματα τὴν τελευταίαν αὐτὴν ἡμέραν τοῦ τρισευδαίμονος διὰ
τὸν τόπον μας χρόνου. Θά διοργάνωσα ἐορτὴν βόθων καὶ ἴων
καὶ ἀνθεμίων καὶ θά ἐστολίζα καὶ θά ἐστεφάνωσα με πολυ-
τίμους στεφάνους τὴν πολιὰν κεφαλὴν τοῦ ἀπερχομένου πρε-
σβύτου. Ἐὰν ἡμῖν βασίλισσα θά συνήθοιζα ὅλους τοὺς ἀοι-
δοῦς τοῦ βασιλείου μου, ὅλους τοὺς μεγάλους μουσικούς τῆς
χώρας μου καὶ θά διοργάνωσα μίαν μεγάλην μουσικὴν πομ-
πὴν εἰς τιμὴν τοῦ ἀπερχομένου ἄνγκτος. Ἡ τελευταία του
ἡμέρα θά ἦτο μία ζωντανὴ ἀποθέωσις ἐν μέσῳ ἀνθρώπων καὶ

ἄσμάτων, ἐν μέσῳ ζητωκραυγῶν καὶ ὕμνων.

Ἄλλ' ἐπειδὴ δὲν εἶμαι παρὰ ἐν ταπεινὸν τέκνον τῆς ἀπ-
ελευθερωθείσης μεγάλης πατρίδος μου, περιορίζομαι νὰ φυ-
λάξω ἱερὰν τὴν μνήμην τοῦ εὐτυχισμένου χρόνου εἰς τὰ βῆθη
τῆς εὐγνώμονος ψυχῆς μου καὶ ἀνοστερανόνα ἐγὼ με ρόδα
καὶ με ἕκ τὴν τελευταίαν του ἡμέραν.

Ἡ ὄρασις τῶν Ἑλληνίδων κατὰ τὸ 1898

Τὸ λῆξαν ἔτος δὲν ἐσημείωσε μόνον με τὰ φωτεινὰ τῆς
ἐλευθερίας σήματα τὴν διάθασίν του. Καὶ διὰ τὸ φύλον
μας ὑπῆρξε γόνιμον εἰς τὴν πρόσδοον καὶ γενναῖον καὶ μέγα
εἰς τὸ καλόν. Ἐτέλεσε τὰ ἐγκαίνια εὐθὺς ἀπὸ τὰς πρώτας
ἡμέρας τῆς ζωῆς του μιᾶς ὠραίας διὰ τὰς γυναῖκας πνευμα-
τικῆς ἐορτῆς, τῆς συστάσεως ἀνωτέρων φιλολογικῶν καὶ ἱστο-
ρικῶν μαθημάτων τῶν κυριῶν. Τὰ γράμματα οὕτω, ὅχι
πλέον τῶν σχολικῶν ἐδωλίων, ὅχι τὰ ὑποχρεωτικά, ἀλλὰ
τὰ στολίζοντα τὸ πνεῦμα καὶ κρατύνοντα τὴν ψυχὴν, ἡ ἐγ-
κυκλοπαίδεικὴ παιδείσις, ἡ κἄπως ἀρτιωτέρα, ἐξησφαλίσθη καὶ
διὰ τὸ φύλον μας, παράλληλος πρὸς τὴν ἐπιστημονικὴν, ἡ
ὁποία καὶ κατὰ τὸ ἔτος τοῦτο μίαν ἔτι μᾶς ἔδωκε νέαν δια-
κεκριμένην ἱατρὸν, τὴν δεσποινίδα Βασιλειάδου, μίαν, τὴν
καὶ πρώτην φιλόλογον ἐπιστήμονα δεσποινίδα Θεορίαν Ροκά
καὶ μίαν φαρμακοποῖον τὴν δεσποινίδα Παναγιωτίδου.

Παρὰ τὴν ἐπιτυχή ἀναγούρουσιν τῶν τριῶν διδκτορισσῶν
νέων τούτων, ἄλλη προγενεστέρων ἡ δεσποινὶς Ἀγγελί-
κῆ Παναγιωτάτου, ἐν διαγωνισμῷ μετ' ἄλλων ξένων συνα-
δέλφων τῆς ἱατρῶν ἐν Ἀλεξανδρείᾳ, ἐξῆλθε νικήτρια καὶ
ἔλαβε τὴν θέσιν δημοτικῆς ἱατροῦ τῆς πόλεως ταύτης.

Προγενεστέρη δὲ καὶ ταύτης, ἱατρὸς τῆς πόλεως μας ἡ
δεσποινὶς Μαρία Καλαποθάκη, ἐξέδωκε τὴν ὑγιεινὴν τῆς, βι-
βλίον χρησιμώτατον διὰ πᾶσαν μητέρα. Παρὰ τὰς ἐπιστή-
μας καὶ αἰ μούσαι ἀνέδειξαν ἱερὰς νεαρὰς Ἑλληνίδας, τῶν
ὁποίων τὰ ἔργα ὅχι μόνον ἐγένοντο δεκτὰ εἰς τὴν κατὰ τὴν
παρελθούσαν ἀνοιξιν διοργανωθεῖσαν Καλλιτεχνικὴν Ἐκθε-
σιν, ἀλλὰ καὶ εὐφήμου μνείας καὶ διακρίσεως ἠξιώθησαν καὶ
πολλὰς παρέχουν ἐπίδαξ; διὰ τὸ καλλιτεχνικὸν μέλλον τῶν
Ἑλληνίδων. Ἡ δεσποινὶς Σοφίᾳ Λασκαρίδου φέρει τὰ πρω-
τεῖα εἰς τὴν ἀπεικόνισιν ὠραίων τοπειῶν, ἡ κ. Γικλιλλῆ με
τὰς ὠραίας θαλασσογραφίας τῆς, ἐπειτα ἡ κ. Ἀμοιραδάκη
με τὰ ὀλοζώντανα ἄνθη τῆς, ἡ δεσποινὶς Προσαλέντη με τὰς
μικρογραφίας τῆς, ἡ δεσποινὶς Φλώρου με σκίτσα προσωπο-
γραφικῶν, αἱ ὁποῖαι ὑπόσχονται πολλὰ.

Ἡ Ἐνωσις ἐρχεται καὶ κατὰ τὸ ἔτος τοῦτο με ἐργασίαν
τῶν τμημάτων τῆς μεγάλης καὶ ἐπιβλητικῆς. Ἡ ἐφορεία τῶν
Χηρῶν καὶ Ὀρφανῶν τοῦ ἐθνικοῦ τμήματος προάγεται εἰς τμήμα
Χηρῶν καὶ Ὀρφανῶν, τοῦ ὁποῖου ἡ εὐεργετικὴ δράσις ὑπερ-
βαίνει πᾶσαν ἐλπίδα καὶ πᾶσαν προσδοκίαν. Ἐν τῷ προ-
σώπῳ τῆς Ἐνώσεως, ἐν τῷ προσώπῳ τῆς γυναικείας ὁμάδος,
ἡ ὁποία προτίσεται αὐτῆς, ἐν τῷ προσώπῳ τῆς ἀπειρώς με-
γάλης ἐν τῷ σταδίῳ τῆς φιλανθρωπείας βασιλείσεως μας, ἡ
ὁποία πρωτοστατεῖ εἰς πᾶσαν εὐεργετικὴν τῆς Ἐνώσεως
δράσιν, ἡ πατρὶς εὐγνώμων πρὸς ἐκείνους, οἵτινες ἔχυσαν τὸ
αἷμά των ὑπὲρ αὐτῆς, προστατεύει τὰς χήρας συζύγους, υἱο-
θετεῖ τὰ ἀπορφανωθέντα τέκνα, τείνει πρηγῆρον χεῖρα πρὸς
τὴν ὑπὸ πάντων ἐγκαταλειφθεῖσαν γραῖαν μητέρα. Μόνον γυ-

ναικεῖα καρδίᾳ ἠδύνατο νὰ ἀναμετρήσῃ ὅλον τὸν πόνον τῶν
χηρῶν καὶ Ὀρφανῶν τῶν ἀγωνισθέντων ἀνδρῶν μας· μόνον γυ-
ναικεῖα διάνοια ἠδύνατο νὰ κανονίσῃ τὴν πρὸς τὰ θύματα
τοῦ πολέμου δικαίως ὀφειλομένην συνδρομήν. Μόνον γυναι-
κεῖα χεῖρ ἠδύνατο νὰ διαγνώσῃ τὰ δάκρυα τοῦ πόνου,
καὶ νὰ στεγνώσῃ αὐτὰ μετὰ τῆς ἰδιαζούσης εἰς τὴν γυναικείαν
ψυχὴν στοργῆς τρυφερότητος καὶ συμπαθείας.

Οὕτω ἡ ἔνωσις ἐτέθη ὑπὲρ πάντων καὶ τοῦ κράτους αὐτοῦ, εἰς
τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ ὁποῖου ἀπώλεσαν τὴν ζωὴν των οἱ φονευ-
θέντες, ἀφοῦ αἱ παρ' αὐτῆς ὀρίσθησιν καὶ χορηγούμεναι τα-
κτικῶς μνηστικαὶ συντάξεις εἶναι διπλάσιαι τῶν παρὰ τοῦ
Κράτους χορηγούμενων, καὶ ἀνάλογοι πρὸς τὸν ἀριθμὸν τῶν
μελῶν ἐκάστης οἰκογενείας. Ἡ Ἐνωσις δὲν παρεῖδεν, ἀλλ'
οὔτε ἀφῆκεν, ὡς τὸ κράτος, ἀπροσπάτευτον τὴν γηραιὴν μη-
τέρα, ἡ ὁποία με τὸν θάνατον τοῦ τέκνου τῆς ἀπώλεσε καὶ
τὸ μόνον τῆς στήριγμα καὶ τὸν ἄρτον τῆς αὐτῆς. Χορηγεῖ
καὶ εἰς τὴν μητέρα τὴν συνδρομήν τῆς, τακτικῶς, ἀνελλιπῶς,
μετριάζουσα οὕτω τὸν πόνον καὶ ἀνακουφίζουσα τὴν συμφο-
ρὰν τῆς.

Παρὰ τὸ τμήμα τοῦτο καὶ τὸ Ἐκπαιδευτικὸν ἀνταπεκρίθη
εἰς τὸν προορισμὸν του, ἐργασθὲν, ὅπως θέσῃ βάσεις ὑγιεῖς εἰς
τὴν ἐκπαίδευσιν τῶν Ἑλληνίδων. Εἰργάσθη εἰς τὴν μὲρφοσιν
παιδαγωγῶν τῆς πρώτης ἡλικίας, κατὰ τὸ σύστημα τοῦ με-
γάλου τῆς Γερμανίας παιδαγωγοῦ Φρέβελ καὶ ἐκ τοῦ Διδα-
σκλείου τῆς τούτου ἀπεφοίτησαν ἐνέα πτυχιούχοι νηπιαγω-
γοί, ὑποβληθεῖσαι εἰς ἐξετάσεις ὑπὸ ἐπιτροπῆς ὀρίσθησας
παρὰ τοῦ ὑπουργείου τῆς παιδείας. Ἐπίσης ἴδρυσεν σχολὴν
γυμναστικῆς τῶν Ἑλληνίδων, ἐξ ἧς καὶ πάλιν ἀπεφοίτησαν
δέκα ὀκτὼ γυμνάστριαι πτυχιούχοι, ἀνεγνωρισμέναι ὑπὸ τοῦ
Κράτους. ἴδρυσεν καὶ συνετήρησεν εἰς Ἀθήνας καὶ εἰς Πειραιᾶ
νηπιαγωγεῖα λαϊκά.

Τὸ Ἐπαγγελματικὸν Τμήμα διετήρησεν τὴν ἰδρυθεῖσαν
πρώτην ἐν Ἑλλάδι Οἰκοκυρικὴν καὶ Ἐπαγγελματικὴν scho-
λὴν, εἰς τὴν ὁποῖαν ἐμορφώθησαν δωρεὰν εἰς γυναικείας τέ-
χνας περὶ τὰς τεσσαράκοντα πτωχαὶ κόραι, ἐνθ' αὐ' ἑτέρου
παρέχει τὰ μέσα εἰς τὰς εὐπόρους νὰ τελειοποιηθῶσιν εἰς
τοὺς κλάδους, τοὺς ἀπαρασπῆτους διὰ τὴν καλὴν λειτουργίαν
τοῦ οἴκου.

Τὸ Νοσηλευτικὸν Τμήμα τέλος ἴδρυσεν τὴν Κλινικὴν τῆς
Ἐνώσεως, εἰς τὴν ὁποῖαν τόσαι ἐνοσηλεύθησαν γυναῖκες καὶ
παιδιά καὶ τόση ἱατρικὴ συνδρομὴ παρεσχέθη εἰς πρόσφυγας
καὶ ἀπόρους.

Ἄλλὰ τὸ ἔτος αὐτὸ εἶδε καὶ τὸ ὑπὸ τὴν ὑψηλὴν προστα-
σίαν τῆς πριγκηπίσσης Σοφίας λειτουργοῦν συσσίτιον νὰ στε-
γασθῇ εἰς ἰδιόκτητον κτίριον, ὡς καὶ τὸ Φροντιστήριον τῶν
νηπιῶν.

Τὸ ἔτος αὐτὸ εἶδεν ἀναπτυχθεῖσαν καὶ εἰς τὰς ἐπαρχίας
ζωηροτέρων κἄπως τὴν γυναικείαν κίνησιν με τὴν ἴδρυσιν σω-
ματείων κυριῶν ἐν Τήνῳ, ἐν Μεσολογγίῳ, ἐν Ἀγρινίῳ, ἐν
Σπάρτῃ· σωματείων σκοποῦντων τὴν ἀνάπτυξιν καὶ μεγαλει-
τέραν διάδοσιν τῆς ἐγγυροῦ βιομηχανίας, ὡς ἐχαίρεται ἐν
ἐπίσης τὴν γυναικείαν βιομηχανικὴν ἐκθεσιν τοῦ Ἀγρινίου.

Τὸ ἔτος αὐτὸ μᾶς ἐπεφύλασσε τέλος τὴν παρὰ τῆς Α. Με-
γαλειότητος ἀπονομὴν τοῦ τιμητικοῦ διασήμου πρὸς τὰς γυ-
ναῖκας, αἵτινες κατὰ τὸν τελευταῖον πόλεμον, εἴτε ὡς ἀδελ-

φί, εἴτε ὡς ἰδρύτριαι νοσοκομείων προσέφεραν τὴν συνδρομήν
των εἰς τοὺς τραυματίας τοῦ τελευταίου πολέμου.

Ἡ ΤΕΛΕΤΗ ΤΩΝ ΔΙΑΣΗΜΩΝ

Ὡστε τὸ ἔτος αὐτὸ ἐπεσφραγίσθη με μεγάλην ἐθνικὴν
γυναικείαν ἐορτήν, τὴν πρώτην, ἣν ἡ ἱστορία τῶν Ἑλληνί-
δων θά ἀναγράψῃ εἰς τὰ χρονικά τῆς· τὴν πρώτην, ἣτις ἔφερε
χαρὰ καὶ ἐπίσημον καὶ καθ' ἣν διὰ χειρὸς βασιλικῆς ἐβρα-
βεύθη ἡ υπερτάτη ἀρετὴ τῆς πρὸς τὴν πατρίδα ἀφοσιώσεως
καὶ ἀγάπης. Ἡ τελετὴ αὕτη ἐγένετο εἰς τὰ Ἀνάκτορα.

Αἱ ἀπέρχοντο αἰθουσαὶ διὰ πρώτην τώρα φορὰν δὲν παρί-
σταν τὰς πολυτελεῖς συνήθεις συναθροίσεις, ἀλλ' οὔτε αἱ γυ-
ναικεῖαι ἀμφιέσεις καὶ οἱ ἀδάμκντες καὶ τὰ ἄνθη ἐπλήρουν
τὸν ἀέρα με τὴν αἴγλην καὶ τὰ ἀρώματά των. Ἡ πρώτη
ἐντύπωσις ἐκ τῆς ὅλης εἰκόνας, ἐκ τῶν ἐδῶ καὶ ἐκεῖ σχημα-
τιζομένων γυναικείων συμπλεγμάτων, ἦτο ἐντύπωσις ἐνὸς με-
γάλου πένθους, ἐν ταυτῷ δὲ καὶ μιᾶς μεγάλης θρησκευτικῆς
ἐορτῆς. Ὅχι τὰ συνήθη πρόσωπα μόνον, τὰ ὁποῖα ἐπεκρά-
τησε νὰ φοιτοῦν εἰς τὰς αἰθούσας αὐτάς, δίοτι ἔτυχε νὰ γεν-
νηθοῦν με ἐν βαρῷ βαλάντιον ὑπὸ τὸ προσκεφάλαιον ἢ δίοτι
ἄλλως ἠνόησεν αὐτὰ ἡ τύχη. Ὅχι αἱ ἀρχόντισσαι μόνον με
τὰς ἀμφιβόλου προελεύσεως οἰκογενειακὰς περγαμνὰς· ἀλλ'
ἀδιακρίτως, ὑπὸ τὴν αὐτὴν ἰδιότητα, με τὰ αὐτὰ δικαίω-
ματα καὶ με τοὺς αὐτοὺς τίτλους ἀληθοῦς εὐγενείας, πτωχαὶ
τοῦ ὄχλου γυναικῆς καὶ κυρίαι καὶ δεσποινίδες ἀβροδίκατοι
μετεῖχον τῆς σεμνῆς καὶ ἐπιβλητικῆς ἐορτῆς.

Ὅλοι σχεδὸν πλὴν ἐλαχίστων ἐξαιρέσεων μελανειμονοῦσαι
ὅλαι ἀπερίττως μᾶλλον καὶ αὐστηρῶς ἐνδεδυμέναι· ὅλαι
με φυσιογνωμίας ἐκδηλοῦσας μεγάλην συγκίνησιν καὶ μεγά-
λην χαρὰν. Οἱ ἀνταλλασσόμενοι ἐκεῖ χαιρετισμοὶ ἦσαν ἐγκάρ-
διοι. Ἡ μεγάλη κυρία ἔσφιγγε με ἀληθῆ χαρὰν τὴν χεῖρα
τῆς ἀρκανοῦς πτωχῆς γυναικὸς καὶ τὴν ἐπανεβλέπε με εἰλι-
κρινῆ εὐχαρίστησιν. Ἡ τρυφερὰ ἀρχοντοπούλα εὐρίσκειτο
πολὺ καλὰ εἰς τὴν θέσιν τῆς πλησίον τῆς πενιχρῶς ἐνδεδυ-
μένης ὀμηλικῆς τῆς. Οὐδέποτε ἡ πτωχία καὶ ὁ πλοῦτος
εὐρέθησαν εἰς τόσον ἀρμονικὸν συνδυασμὸν, οὐδέποτε ἡ γυ-
ναικεῖα φυσιογνωμία καθ' ὅλους τῆς τοῦς τύπους καὶ τὰς
ἡλικίας παρέστη πλέον ἄδολος καὶ συμπαθῆς, ὅσον τὴν ἡμέ-
ραν αὐτήν, ὡς οὐδέποτε Ἀνάκτορον βασιλικὸν ἐστέγασε δη-
μοκρατικώτερον ταύτης ὀμήγυριν.

Ὅλοι αὐταὶ αἱ γυναῖκες εἶχαν γνωρισθῆ, εἶχαν συναντηθῆ
εἰς στιγμὴν ἱερὰν· ὅλων αὐτῶν αἱ καρδίαι εἶχαν πάλει ἀπὸ
κοινοῦ τὸν αὐτὸν ἅγιον παλμὸν τοῦ πόνου καὶ τῆς ἀγάπης
εἰς στιγμὴν ὑπερτάτου κινδύνου τῆς ἀγωνιζομένης πατρίδος.
Αἱ πλείσταται εἶχαν συναντηθῆ παρὰ τὸ προσκεφάλαιον ἀγω-
νιῶντος τραυματίου, ἢ εἶχον κλαύσει παρὰ τὸν νεκρὸν ἀνδρὸς,
ὅστις εἶχε προσφέρει τὴν ζωὴν του εἰς τὸν βωμὸν τῆς πα-
τρίδος.

Τὰς εἶχε τότε ἀδελφώσει ὁ πόνος καὶ ἡ ἀγωνία καὶ ἡ
αὐταπάρνησις· τὰς εἶχαν ἀδελφώσει οἱ κόποι καὶ οἱ κίνδυνοι,
τὰς εἶχεν ἀδελφώσει ἡ μεγάλη ἐθνικὴ λύπη. Καὶ ἀνεπαισθή-
τως εἰς τὰς καρδίαις αὐτῶν καὶ ἐκείνων, πλουσίων καὶ πτω-
χῶν, ἐπισήμων καὶ ἀσήμων, ἀνεπτύχθη ὁ ἅγιος δεσμὸς τῆς
ἀληθοῦς ἐκτιμήσεως, πρὸ τοῦ ὁποῖου οἱ κοινωνικοὶ φραγμοὶ

σταπίπτου, κἀ αἱ μάλλον ἀπηρχαιωμένοι προλήψεις μένουσιν ἀνίσχυροι. Ἰσκι πρὸ τοῦ θανάτου, ἴσκι πρὸ τοῦ κινδύνου, ἴσκι, κἀ πρὸ τῆς ἠθικῆς σήμερον ἀμοιβῆς, ἐπανεβλέποντο εὐτυχεῖς, ὑπὸ τὴν σέγγην τὴν βασιλικὴν, εἰς τὴν ὁποίαν διὰ πρῶτην, ἴσως, φορὰν τόσον αὐταὶ ὅσον κἀ ἐκείνοι εἶχαν ἀκριβῶς τὴν θέσιν των.

Ἡ ἐμπάνσις τῆς Βασιλείσης μετὰ τῶν πριγκιπισσῶν κἀ τῆς ἀκολουθίας τῆς διέσπασε τοὺς φιλικούς ὀμίλους, συνεπύκνωσεν εἰς μέγα ἡμικύκλιον τὰ διάφορα συμπλέγματα. Σιγὴ ὑπερτάτη, σιγὴ μεγλοπρεπῆς κἀ ἐπιβλητικὴ ἐπεκράτησε δι' ὀλίγας στιγμᾶς.

Ἡ βασιλίςσα μελανειμονοῦσα, μὲ ποθήρη κἀ ἐπιγῆς συρόμενον ἐκ μαύρων κρεπίων πέπλων, ὁ ὁποῖος ἀπὸ τοῦ μετώπου φερόμενος ὡς μαῦρον διάδημα ἐξῆρε περισσότερο τὸ μεγλοπρεπὲς περὶ τὴν Τῆς, ἡ Βασιλίςσα ἐνθουμίζουσα τὰς βασιλίσσης ἄλλων χρόνων κἀ ἄλλων ἐποχῶν, ὠχρὰ κἀ Αὐτὴ κἀ ἔσον οὐδέποτε ἴσως ἐπὶ τῆς ζωῆς τῆς συγκεκλιμένη, προσέβη ἐν τῷ μέσῳ τῶν κυριῶν κἀ μὲ χεῖρας τρεμούσας ἀνεδίπλωσε τὸν χάρτην κἀ ἤρχισε νὰ ἀναγινώσκῃ τὴν πρὸς τὰς κυρίας προσφώνησιν τῆς. Ὁχρὰ, ὠχρὰ, μὲ φωνὴν παλλμένην, μὲ φωνὴν εἰς τὴν ὁποίαν ἀπήχουν τὴν στιγμὴν αὐτὴν, ὄλαι αἱ ἐναγώνιοι στιγμαὶ, ἀς διήλθεν ἐπὶ τοῦ θρόνου τῆς κατὰ τὰς ἀλημονήτους ἡμέρας τῶν κινδύνων ἡ Βασιλίςσα ἡ πρωτοστατήσασα εἰς ὄλην αὐτὴν τὴν γυναικείαν κίνησιν κἀ τὴν γυναικείαν δράσιν εἶπε :

Ἡ προσφώνησις τῆς Βασιλίσσης

Χαίρω, κυρίαί, ὅτι δύναμαι, σήμερον, νὰ εἶπω ὑμῖν διὰ ζωῆς, μετὰ πόσης συγκινήσεως εἶδον, κατὰ τὰς θλιβεράς ἡμέρας τῶν ἐθνικῶν ἡμῶν ἀτυχιῶν, τὴν αὐτὰ πάρησιν κἀ τὴν θελοθυσίαν, μεθ' ὧν ἔσπευσαν εἰς τὴν φωνὴν τῆς Πατρίδος αἱ ἀπανταχοῦ Ἑλληνίδες νὰ προσφέρωσι τὰς ὑπηρεσίας των.

Κατὰ τὴν ὀδυνηροτάτην ἐκείνην ἐποχὴν, αἱ γυναῖκες παρέστησαν ἀληθεῖς ἱερεῖαι τοῦ καθήκοντος.

Πίσταί εἰς τὰς παραδόσεις τῶν ἡρώιδων τοῦ μεγάλου Ἀγῶνος ἐνεκολλώθησαν αὐταὶ κἀ κατὰ τὰς προσφάτους ἡμῶν δοκιμασίας δύο ὑψηλὰ κἀ ἱερά ἰδεώδη τὸ τῆς Πίστεως κἀ τῆς Πατρίδος. Ὡς γνήσια Ἑλληνίδες, ὡς ἀληθεῖς ἐν Χριστῷ ἀδελφαί, ἐσπεύσατε, κυρίαί, μετ' ἀπαραμίλλου ἀρσιώσεως, νὰ ἐπουλώσητε τὰς πληγὰς κἀ νὰ πρᾶυνητε τὰς ἀλγηδόνας τῶν τραυματιῶν τοῦ πολέμου.

Μεγίστην δὲ εὐχαρίστησιν ἠσθάνθη, ὅτι αἱ γυναῖκες, ἐμψυχούμεναι ἐκ τῆς πρὸς τὴν Πατρίδα ἀγάπης, παρέμειναν μετὰ θάρρους εἰς τὰς θέσεις των, ἀποστέρξασαι νὰ ἐγκαταλίπωσιν ἀνευ βοηθείας τὰ τελευταῖα τοῦ πεδίου τῆς μάχης θύματα. Πρὸς τὰς ξένης ἐθνικότητος κυρίας, αἵτινες προσέδραμον εἰς τὴν Ἑλλάδα, ἵνα μετασχωσῶσι τῶν θλίψεων ἡμῶν κἀ ἵνα περιβάλωσι τοὺς τραυματίας, ἐκφράζω τὴν θερμὴν εὐγνωμοσύνην Μου.

Ἡ γενναϊφρων τῶν γυναικῶν αὐταπάρησις δὲν ἔχει ἀνάγκην ἀριστείων. Φέρει ἐν ἑαυτῇ τὴν ὑψίστην τῶν ἀμοιβῶν, ἣν προσίδει μόνη ἡ συναίσθησις τῆς εὐσυνειδήτου ἐπιτελέσεως ἱερᾶς ἀποστολῆς.

Ἐπιθυμῶ ὅμως νὰ φέρετε, κυρίαί, τὸ μετάλλιον τοῦ Ἐρυθροῦ Σταυροῦ, ὅπερ διανέμω ὑμῖν σήμερον, ὡς σύμβολον φιλοπατρίδος ἀρσιώσεως κἀ καρτερίας, ὡς

κἀ ἀδελφικῆς συνεργασίας κατὰ τὸ ἔτος 1897. Εἶθε τὸ ἐνθούμιον τοῦτο, ἀναπολοῦν εἰς τὴν μνήμην τὰ πικρὰ διδάγματα τοῦ παρελθόντος, νὰ ἐμπνέῃ ἐν ταυτῷ κἀ τὴν παρήγορον ἐλπίδα μελλούσης ἀνορθώσεως ὅταν ἐνυπάρχῃ ἀκοίμητος, ὡς ἐν ὑμῖν, ἡ λατρεία τῆς πατρίδος, ζωηρὰ δὲ κἀ ἀκμαία ἡ συναίσθησις τοῦ καθήκοντος.

Καθ' ὄλην τὴν διάρκειαν τῆς ἀναγνώσεως τῆς βασιλικῆς προσφώνησεως ὑπερτάτη συγκίνησις ἐξωγραφίζετο εἰς τὰ πρόσωπα ὄλων τῶν παρισταμένων κυριῶν κἀ βίγος ἀγίας φρικιάσεως συνεκλόνηζεν ὄλων τὰ στήθη. Πολλῶν οἱ ὀφθαλμοὶ ἐδάκρυον, πολλῶν οἱ λυγμοὶ κἀκῶς συνεκρατοῦντο.

Διὰ πρῶτην φορὰν ἡ Βασιλίςσα τῆς Ἑλλάδος ἀπηυθύνετο κἀ ὠμίλει ὡς ἀπὸ τοῦ βήματος ἐμπνευσμένης ἱερείας πρὸς τὰς ὑπηκόους Τῆς. Κἀ ἐλεγέ τις ὅτι αὐτὸ τὸ ἰδανικὸν τῆς πενθούσης τὴν ἤτταν τῆς πατρίδος ἐνεσαρκοῦτο τῶρα εἰς τὴν μεγαλοπρεπῆ τῆς βασιλίσσης προσωπικότητα. Αἱ λέξεις τῆς ἐνεῖχον πολὺν πόνον, τὸν ὁποῖον ὅμως συνεκάλυπτεν ἡ εὐχαρίστησις τῆς ἐκ μέρους τῶν Ἑλληνίδων γυναικῶν ἐκπληρώσεως τοῦ καθήκοντος.

Τὴν στιγμὴν ἐκείνην ἡ Βασιλίςσα τῆς Ἑλλάδος δὲν ἀπηυθύνετο μόνον πρὸς τὰς ἐκεῖ ἐνώπιόν τῆς παρισταμένας γυναῖκας. Ὁλαι αἱ Ἑλληνίδες αἱ ἀπανταχοθεν τῆς γῆς συνδρομοῦσαι τὸ μέγα ἔργον τοῦ πατριωτισμοῦ κἀ τῆς φιλανθρωπίας, τὸ ἐπιτελεσθὲν κατὰ τὰς ἡμέρας ἐκείνας, ὄλαι αἱ ἐμπνεύσασαι εἰς τὰ τέκνα των τὴν πρὸς τὴν πατρίδα ἀγάπην κἀ διδάξασαι αὐτὰ νὰ χύνουν τὸ αἷμά των ὑπὲρ αὐτῆς· ὄλαι αὐταὶ ἐδέχοντο τὴν στιγμὴν ἐκείνην διὰ τοῦ στόματος τῆς βασιλίσσης τὰς εὐχὰς τῆς εὐγνωμοσύνης πατρίδος.

Εἰς ὄλων δὲ τὰς καρδίας, εἰς ὄλων τὰ πνεύματα μία ἐπετρούγιζε τὴν στιγμὴν ἐκείνην ἰδέα, ἐν ἐγεννητο αἰσθημα, μία ἀνωμολογεῖτο νοερῶς ἀλήθεια: ὅτι κἀ ἐὰν ἐπράξαμεν τὸ ὀρεῖλομεν εἰς τὸ μέγα τῆς Βασιλίσσης παράδειγμα.

Κἀ τὴν ἰδέαν αὐτὴν διετύπωνεν εὐγλώττως κἀ καλλιπῶς μὲ ἄπειρον συγκίνησιν κἀ ὑπερτάτην γλυκύτητα ἐκφράσεως ἡ πρόεδρος τῆς Ἐνώσεως τῶν Ἑλληνίδων κ. Ἐλένη Γρίβα, γενομένη διερμηνεύς ἀρίστη ὄλων τῶν ἐκεῖ παρισταμένων κυριῶν, ὄλων τῶν ἀπανταχοῦ Ἑλληνίδων διὰ τῶν ἀκολουθῶν λέξεων :

Ἀντιφώνησις τῆς κυρίας Γρίβας.

Μεγαλειοτάτη

Οἱ πλήρεις βασιλικῆς εὐμενεῖας λόγοι τῆς Ὑμετέρας Μεγαλειότητος βαθύτατα συνεκίνησαν ὄλας τὰς κυρίας τὰς παρισταμένας ἐνταῦθα.

Ἐξαιτούμαι δὲ εὐλαβῶς τὴν ἀδειαν κἀ τὴν τιμὴν, ὅπως, ἐκπληροῦσα γενικὴν ἐπιθυμίαν τῶν κυριῶν, καταθέσω πρὸ τῆς Ὑμετέρας Μεγαλειότητος τὴν ἐκφρασιν τῆς διαπύρου ἡμῶν εὐγνωμοσύνης ἐπὶ τῇ ἀπονομῇ τοῦ πολυτίμου ἐνθουμίου τοῦ Ἐρυθροῦ Σταυροῦ.

Ἄν αἱ Ἑλληνίδες ἐξετέλεσαν τὸ καθήκον των εὖρον πρὸ αὐτῶν τὴν ἰδὸν κεχαραγμένην. Δὲν ἦτο ἀνάγκη νὰ ἀνατρέξωμεν εἰς ἀπώτερον παρελθόν. Εἶχομεν διαρκῶς πρὸ ἡμῶν τὸ ὑψηλὸν παράδειγμα τῆς Σεπτῆς ἡμῶν Ἀνάσσης, ἣτις ἀφ' ἧς στιγμῆς ἐπάτησε τὸ ἔδαφος τῆς πατρίδος, ἐπεφάνη εἰς τὸν Λαόν Τῆς, ὡς ἡ ἐστεμμένη Μήτηρ τοῦ Ἑλέους κἀ τῆς Εὐσπλαγχνίας.

Ὁδεμία ὅμως ἐπὶ τῆς γῆς δέησις ὑπὲρ εὐημερίας τοῦ Βασιλικῶ Ὀίκου δύναται νάντικαταστήσῃ τὰς ἐξ ὕψους εὐλογίας τῶν ἱερῶν ἐκείνων μαρτύρων τοῦ καθήκοντος, παρὰ τὴν ἐπιθανάτιον κλίνην τῶν ὁποίων ὡς παρήγορος ἀγγελος, ὡς ἐνάρκωσις αὐτῆς τῆς βαρυνουούσης Πατρίδος, παρέστη ἡ Βασιλίςσα τῶν Ἑλληνίδων.

Τὴν ἀλήθειαν ταύτην ἐπιμαρτυροῦσιν αἱ εὐχαριστήριοι εὐχαὶ τῶν μητέρων, τῶν συζύγων, τῶν ἀδελφῶν, αἵτινες εἰς τὴν ὑπὲρ τῶν τραυματιῶν μητρικὴν μέριμναν τῆς Ὑμετέρας Μεγαλειότητος ὀφείλουσι τὴν σήμερον τὴν χαρὰν κἀ εὐτυχίαν τῆς οἰκογενειακῆς αὐτῶν ἐστίας.

Τὸ διάσημον ἐνεχειρίσθη πρὸς μίαν ἐλάχιστην ἰδιοχείρως παρὰ τῆς Α. Μεγαλειότητος, ἀπενεμήθη δὲ κἀ πρὸς τὴν πριγκίπισσαν Σοφίαν κἀ πρὸς τὴν πριγκίπισσαν Μαρίαν κἀ πρὸς τὰς κυρίας τῆς τιμῆς. Πᾶσαι τὸ ἀνήρτησαν ἀμέσως εἰς τὰ στήθη, ὄχι ὡς βραβεῖον διὰ τὴν ἐπιτέλεσιν ἐπιβλητομένου καθήκοντος, ἀλλ' ὡς πολυτίμον ἀνάμνησιν τῶν ἡμερῶν, καθ' ἃς αἱ γυναῖκες τῆς Ἑλλάδος ἠξιώθησαν τῆς ὑπερτάτης τιμῆς νὰ ἀνατακριθῶσιν εἰς τὰς προσδοκίας τῆς πατρίδος.

ΤΟ ΔΩΡΟΝ ΤΗΣ ΜΙΚΡΑΣ

Τὶ δῶρον θὰ μοῦ κάμῃ ὁ πατέρας μου, ἀρὰ γε, ἐσκέπτετο ἐπὶ ἕνα τῶρα μὴν ἡμέραν κἀ νύκτα μία μικρὰ ξανθοῦλα ἕως ἐπτὰ ἐτῶν. Ἦτο ἀπὸ τὰ παιδιὰ ἐκείνα, τὰ ὁποῖα πολὺ ὀμοιάζουσι μὲ κούκλας, ἀπὸ τὰ μαλλιάκια των τὰ μπουκλωτὰ ἕως τὰ γαλανὰ των μάτια. Μητέρα δὲν εἶχε γνωρίτε ἡ μικροῦλα κἀ διὰ τοῦτο τὸ βίβημα τῆς δὲν εἶχε τὴν φωτοβολίαν τῆς ζεστῆς κἀ εὐτυχιμένης ἀγάπης τῶν παιδιῶν, ὅπου χορταίνουσι κάθε ἡμέραν χάδι κἀ φιλήματα. Ἦτο δειλὴ, ψυχρὰ, ἀδελία, ὡς ὄλα τὰ μικρὰ, τὰ ὁποῖα ἔχουν τὸ σῶμα κλοθερμεμένον κἀ τὴν ψυχὴν ἀτροφικὴν.

Ὁ πατέρας τῆς, ἄνθρωπος πολὺ ἡλικιωμένος, πολὺ σοβρὸς διὰ τὸ τρυφερόν κἀ ζωηρότατον αὐτὸ παιδί, μεθ' ὄλην τὴν φυσικὴν του ἀγαθότητα, δὲν εἰζέυρε νὰ τὸ ἀγαπᾷ. Ἐὰν ἐδοκίμαζε νὰ θέσῃ τὴν βραβεῖαν παλάμην του ἐπὶ τῆς χρυσουοσμένης κεφαλῆς τῆς μικρᾶς κἀ νὰ χαϊδεύσῃ τὰ μπουκλωτὰ μαλλιά τῆς, ἐνόμιζε κανεὶς ὅτι θὰ τὴν ἐπόνει, τόσον βαρὺ ἦτο τὸ χέρι του διὰ τὸ μικρὸν κἀ κουκλίστικο ἐκεῖνο κεφάλι. Ἐὰν τὴν ἔπαιρνε εἰς τὰ γόνατά του, κατελαμβάνετο ἀπὸ ἐν εἶδος ἀμηχανίας πρὸ τοῦ παραδόξου βλέμματός τῆς, τὸ ὁποῖον τοῦ ἐνθουμίζε τὰς ὀλίγας εὐτυχεῖς στιγμᾶς, τὰς ὁποίας εἶχε ζήσει εἰς τὴν ζωὴν του. Κἀ τὸ φίλημα, τὸ ὁποῖον θερμόν, φλογερόν ἀνῆρχετο τότε εἰς τὰ χεῖλη του, χωρὶς νὰ καταλάβῃ πως, κἀ τὸ ὁποῖον τὸν ἔκαιεν, ὡς τὰ φίλημα τῆς παρελθούσης εὐτυχίας του, τὸ φίλημα ἐκεῖνο ἐξητιμίζετο εἰς ἕνα βαθὺν στεναγμόν ἐνῶ εἰς τὸ μικρὸν προσωπάκι, μὲ τὴν διαφυσθεῖσιν προσδοίαν, ἐξωγραφίζετο ἐν θλιβερόν παράπονον. Ἀνεπαίσθητος τότε, ἐνῶ ὁ πατέρας ἐφαίνετο βυθισμένος εἰς μαύρας σκέψεις, τὸ μικρὸν, φοβισμένον, δειλόν, ἔτοιμον νὰ κλαύσῃ, μὲ τὸ στόμα συνστακμένον, διὰ νὰ μὴ τοῦ διαφύγουν οἱ λυγμοὶ ὅπου τὸ ἔπνιγαν, ἐγλυστρουῖεν ἀπὸ τὰ γόνατα κἀ σιγὰ-σιγὰ, συρόμενον μάλλον διὰ νὰ μὴ προξενήσῃ θόρυβον, ἐξήρχετο.

Κἀ ἔτρεχε γρήγορα κάτω εἰς τὴν αὐλήν, ὅπου εὕριε τὸν ἀγαπημένον τῆς σκύλλον κἀ ἐνῶ ἐχαίδευεν ἀπαλὰ-ἀπαλὰ τὸ γυαλιστόν του τρίχωμα, ἐμουρμούριζε σιγὰ, ἴσως τὸ παράπονόν τῆς πρὸς τὸ ἐξυπνον ζῶον, τὸ ὁποῖον τῆς κατεφίλει τὰ χεῖρα κἀ τὸ πρόσωπον, ὡς νὰ ἤθελε νὰ τὴν ἀποζημιώσῃ δι' ὄλα τὰ φιλήματα, τὰ ὁποῖα τῆς ἠροῦντο οἱ ἄνθρωποι.

Ἡ μικροῦλα εἶχε ἀνατραφῆ ἔτσι, μόνον μὲ τὴν ἀγάπην τοῦ σκύλλου. Ἦτο ἐκλεκτὴ φύσις κἀ διὰ τοῦτο ἔμενε ψυχρὰ κἀ ἀδιάφορος πρὸς τὰ διατιμημένα πάντοτε χάδι κἀ μειδιάματα κἀ τῶν ὑπηρετῶν κἀ τῆς ξένης παιδαγωγοῦ, εἰς τὰς φροντίδας τῆς ὁποίας εἶχε ἐμπιστευθῆ ὁ πατέρας τὴν ἀνατροφὴν τῆς. Διὰ τοῦτο κἀ ἦτο περισσότερο δυστυχῆς, ἐπειδὴ ὄλοι ἐκεῖνοι οἱ μισθωτοὶ ἄνθρωποι ἐμίσουν τὴν μικρὰν κυρίαν των. Ὑπερτάτην δὲ ἠσθάνοντο εὐχαρίστησιν, ὅταν κατῶρθοναν νὰ τῆς ρίψουν κατὰ πρόσωπον, μὲ τρόπον πάντοτε ὑποπτον κἀ διαφοροῦμενον: *Αἶ! τῆς μητέρας τῆς θὰ μοῖδαση.*

Τὸ παιδί ἐνόσφ ἦτο μικρὸν, οὔτε ὑπόπτειε κἀν τὴν ὕβριν, ἣν ἐνεῖχεν ἡ φράσις αὐτῆ. Ἀλλὰ τῶρα μὲ τὴν πρῶτιμον ἀνάπτουξιν τοῦ νοῦ, τὴν ὁποίαν ἔχουν πάντοτε τὰ παιδιὰ, ἀπὸ τὰ ὁποῖα ἔλειψαν αἱ μητρικαὶ φροντίδες, κἀ διὰ τὰ ὁποῖα δὲν ἐργάζεται ὁ νοῦς τῆς μητρὸς, τῶρα ἡ μικρὰ Σοφία ἐνόει, ὅτι οἱ ὑπηρεταὶ ὑβρίζαν συγχρόνως κἀ αὐτὴν κἀ τὴν μητέρα τῆς μὲ τὰς τρεῖς ἐκείνας λέξεις των

Ἄνετειλε τέλος ἡ μετὰ τόσης ἀνυπομονησίας ἀναμενομένη ἀπὸ ὄλα τὰ μικρὰ περμονὴ τῆς πρωτοχρονιάς. Ὁ πατέρας τῆς δὲν εἶχε φανῆ ὄλην τὴν προηγουμένη ἡμέραν εἶχε εἰδοποιήσει τὴν διδασκάλισσαν, ὅτι θὰ ἐγευματίζεν ἔξω. Κἀ τὸ πρῶτ αὐτὸ τῆς ἐπισήμου ἡμέρας δὲν εἶχε φανῆ κατὰ τὸ σύνθηρος εἰς τὸ δωμάτιον τῆς μικρᾶς νὰ θέσῃ τὴν χονδρὴν πηλάμην του εἰς τὰ χρυσὰ μαλλιάκια τῆς κἀ νὰ τὴν ἐρωτήσῃ μὲ τὸ ἀδέξιον κἀ σκαῖόν του ὕφος ἂν ἐπέρκασε καλὰ τὴν νύκτα.

Εἶχε μόνον δικτάζει νὰ συγυρίτσον τὸ συνεχόμενον μὲ τῆς μικρᾶς ὑπόνομάτιον, τὸ ὁποῖον ἦτο πάντοτε κλειδωμένον κἀ τοῦ ὁποίου τὸ κλειδί αὐτὸς ἐκράτει πάντοτε. Ἡ διαταγὴ αὐτὴ εἶχε ἐμβάλει εἰς περιέργειαν ὄλον τὸ ὑπηρετικὸν προσωπικόν, ἰδίᾳ δὲ τὴν παιδαγωγόν, ἡ ὁποία εἶχε ἀρχίσει νὰ συλλαμβάνῃ σχέδια κατακτητικὰ ἐπὶ τῆς καρδίας ἡ μάλλον ἐπὶ τῆς χειρὸς τοῦ κυρίου τῆς.

Τὸ δωμάτιον ἐκεῖνο ἀνῆκεν ἄλλοτε προφανῶς εἰς τὴν σύζυγον κἀ τὴν μητέρα τῆς κόρης. Ἀκόμη τὸ ἐργόχειρόν τῆς, μίᾳ ἡμιτελειωμένη ἄσπρη λωρὶς κεντήματος, εὕρισκετο εἰς ἐν μικρὸν τραπέζακι ἐργόχειρου, ἐνῶ τὰ μυρία μικρὰ τίποτε ἀπὸ τῆς κορδέλες κἀ τῆς νταντέλες ἕως τῆς ταρταρούγινης φουρκέτες ἦσαν σκορπιτημένα εἰς τραπέζι τῆς τουαλέτας.

Τὸ κρεβάτι τῆς μὲ λευκὰ σκεπάσματα ἦτο ἐπιμελῶς στρωμένον κἀ μόνον πυκνὰ στρώματα σκόνης κἀ μίᾳ ὀσμῇ κλειστοῦ, ὀσμῆ ἀέρος ὡς μουχλιασμένου ἀνεδίδοτο ἀπὸ ἐκεῖ μέσα.

Ἡ μικρὰ ἐπλησίασε μετὰ δισταγμοῦ τ' ἑμυτηριῶδες ἐκεῖνο διαμέρισμα κἀ μὲ δειλὴν, ὡς προκισθνομένη δρασμὰ τι,

με το όποτον κλι ή ιδική της μικρά υπκρξίς συνεδέετο, εισ-
ήλθεν, ακολουθούτα την διδρακλίσιάν της.

— Ποιος έκοιμάτο εδω; είπεν, ένφ το μικρόν στηθός της
έπαλλεν από έν άόρατον αίσθημα παρκπόνου και λύπης.
της όποιος την αίτιαν ήγνούε.

— Έγώ, παιδί μου, είπε μίχ φωνή γλυκειά, δονουμένη
καθ' έλην την κλίμακα τών τόνων υπερτάτου πόνου και υπερ-
τάτης χαράς. Και συγχρόνω; γυνάικα νέχ, ύεμορφη, λεπτο-
καμωμένη, ως ή μικρά, με το έλιον κουκλίτικο ξανθό κεφάλι
ώρμησε προς αύτην και την έννηγκλίζετο, και την έτρωγε
με τά φιλιά της, ένφ από τά μάτιχ της έτρεχαν θερμά-
θερμά δάκρυα.

— Μαμμά μου, μαμμά μου, μαμμά μου, έπανελάμβανεν ή
μικρά παιδική φωνή, και κάθε φοράν που ή λέξις αύτή εξέ-
χετο από τό στόμα της είχε και διάφρον χρωματισμόν και
άλλοιώτικην έντασιν.

Η διδασκάλισσα άναυδος, πρό της άπροσδοκήτου αύτης
έμφανίσεως, δέν ήδύνατο να άποσπάση τά βλέμματα από τό
σύμπλεγμα έκείνο της αγάπης και του πόνου.

Είς τό κατώφλιον της θύρας έπέτεκετο ό πατέρας ώχρός
ώς κήρινον άγκυλμ. Με τό βαρύ του βήμα, κλονιζόμενος, έ-
πλησίασε την μητέρα και τό παιδί, και με φωνήν, την όποί-
αν ή συγκίνησις έκαμνε γλυκείαν, και με προσοχήν και ευ-
λάβειαν έσήκωσε την μικράν εις τά χέρια κλι ένφ την έφίλει
τώρα διά πρώτην φοράν της ζωής του, ως άληθινός πετέρας,
της έλεγε: παιδί μου, να τό πρωτοχρονιάτικον δώρόν σου!

Στρεφόμενος προς την νεαράν γυναίκα, της όποιος τά
δακρυσμένα μάτιχ έμειδίασαν τό παράδοξον έκείνο μειδιάμα,
έσυρην εις την άγκάλην του και την ιδικήν της ξανθήν κερα-
λήν και καταπνίγων τόν τελευταίον έσως της τρελλής και
άκαταλογίστου ζηλοτυπίας του στεναγμόν. — Και τό ιδικόν
μας, είπεν.

Μάξα

ΤΑ ΠΡΩΤΑ ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΑ ΤΗΣ ΕΛΕΥΘΕΡΑΣ ΚΡΗΤΗΣ

*Γλυκειά νυχτιά: 'ς τόν ούρανόν τ' άστρι φεγγελοδούνε
Και μαγικές αναλαμπές 'ς τή θάλασσα σκορπούνε.
Τό άγεράκι του βουνού χαϊδεύει τά λουλούδια
Και τά ξυπνά με σιγαλά, άδύλνα τραγούδια.
Νά σμιζουνε τά κάλλη τους με της αύγής τά κάλλη,
'Όπου ροδοστεφάνωτη σε λίγο θα προβάλη.
Σάν τί χαρά έγκαρδιακή, μεγάλη, διαλαλούνε
Με τόν άχό τους, οι βαρειές καρπάνες που χτυπούνε;*

*Χρόνος τό χρόνο πλάκωνε και μέρα την ημέρα,
Που δέν έγώτιζε ποτέ της Κρήτης τόν αίθερα,
"Ηλιος χρυσός της Αουθερίας και μόνο ή σελήνη
"Η ματωμένη, έβλεπε του σκλάβου την όδύνη.
Τά πικρά νέφη της σκλαβιάς κάποτε έφωτούσαν,
'Αστροπελέκια φλογερά που τά βουνά ξεροούσαν.
'Ελόνανε για μιá σιγμή οι μαύρες άλυσίδες
Και φτερουγίλαν χαρωπές, παρήγορες έλλίδες.
Σάν φωτεινά μετώρα, σαν λαμπερός κομήτης,
Στό αίματόβρεκτο νησί, της ήρωίδος Κρήτης,*

*Σάβρου τά νέφη μέριασαν, μέρα γλυκειά φωτιάει
Και Βασιλόπουλο ξανθό τή Αουθεριά σκορπάει.*

*Οί εκκλησιές του νησιού, οι μισοχαλασμένες
Είπε άπόψε με μυριές και δάφνες στολισμένες.
Αέν έχουν άλλα μέσα τους πολύτιμα διαμάντια
'Από τά δάκρυα της χαράς π' άστράφτουν εις τά μάτια.
Και, 'ς της πληγής των της ιωπές σά βάλασμο σταλάζουν,
Πρώτη φορά έλεύθερα Χριστούγεννα γιορτάζουν.
Οί πολεμμένοι Κρητικοί αυτό γλυκολαλούνε,
'Απόψε οι περίχαρες καρπάνες που χτυπούνε:
«Μαζή με την 'Ελευθεριά ό 'Ιησούς γεννιέται.
»Κι' άθάνατη ή λάμψη των εις τό νησί σκορπίζεται.»*

Μαρίκα Κ. Φιλιππίδου

ΠΑΙΔΙΚΗ ΕΟΡΤΗ ΤΟΥ ΔΕΝΔΡΟΥ ΤΩΝ ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΩΝ

Ώραιότατα διεξήχθη την παρελθούσαν Κυριακήν ή παι-
δική 'Εορτή του Δένδρου των Χριστουγέννων, ή διοργανω-
θείσα ύπέρ του «'Ασούλου των 'Εργατιδών». Εϋθύς από της
2ας μεταμεσημβρινής ώρας ή μεγάλη αίθουσα της Μουσικής
'Εταιρίας ήτο γεμάτη από κόσμον των μικρών, τά όποια
έντός μόλις δύο ώρων είχαν γυμνώσει όλα τά τραπέζια από
τά παίγνια και τά δώρα των. Είς πικνυκμόνιον άληθινόν
συριγμών και σαλπισμάτων είχε μεταβληθή ή αίθουσα με
τό Δένδρον, τό χρυσοστόλιστον εις τό μέσον. 'Η έορτή έπε-
σφραγίσθη με παιδικόν χορόν, καθ' όν πενταετείς καθαλιέροι
έχόρευταν άκούραστοι μετά δεσπυινίδων δέκα και δώδεκα
έτων, τή συνοδείχ της μουσικής του Πυροβολικού, την όποιαν
πολύ ευγενώς παρεχώρησε κατά την ημέραν έκείνην τό Φρου-
ραρχεϊον ύπέρ της έορτής.

Πάσαι αι κυρίκι του συμβουλίου κατέβαλον προσπαθείας
προς όσον τό δυνατόν έπιτυχεστέραν διεξαγωγήν της έορτής.
Μία έλληειψις ήτο καθ' έλην την διάρκειαν της έορτής αισθητή,
ή της πρώτη: του 'Ασούλου τούτου ιδρυτριας, της μεγάλης
των 'Αθηνών φιλανθρωπού κ. Ναταλίας Σούτσου, ήτις από
διετίας βλης άπουσιάζει εις Πικριούς.

Διάδοχος της έν τή φιλανθρωπική δράσει εις τε τό "Ασυλον
των 'Εργατιδών και τό "Ασυλον των 'Ανιάτων και πικνου
δπου ή δυστυχία εξαπλοϊ τές άπαισιές πτέρυγας της, άκο-
λουθούσα άκριβώς τόν δρόμον, τόν όποτον έκείνη είχε χαράξει,
είναι σήμερα ή κ. 'Ελένη Νεγρεπόντη.

'Ακούραστος, ανεξάντλητος, με πλήρεις πάντοτε τάς χει-
ρας, με την καρδίαν πάντοτε πρόθυμον, χωρίς θόρυβον, χωρίς
έπίδειξιν σκορπίζει δεξιά και άριστερά την άνακούφισιν, την
παρηγορίαν και την έλπίδα. "Ηδη, τή πρωτοβουλία αύτης,
συνιστάται σωματεϊον, τό όποτον θα μεριμνά περι της προ-
μηθείας ένδυμάτων εις όλους τους φυλακισμένους του Κρά-
τους. Τό νέον τούτο σωματεϊον θα πληρώση άναντιρρήτως
υπερτάτην ανάγκην των δυστυχών αυτών, κι ευχάι δε και αι
εϋλογίαι των θα είναι ή υπερτάτη ικανοποίησις των ευεργε-
τικών κυριών του σωματεϊου.

ΜΙΑ ΜΕΓΑΛΗ ΠΡΟΟΔΟΣ

Υπάρχει ή ιδέα ότι ό πολιτισμός μιās χώρας κρίνεται εκ
της καταναλώσεως των βιβλίων, ή όποία γίνεται εις αύτην!
"Οχι των διδασκτικων βιβλίων, έννοείται, διότι σήμεραν πο-
λιτισμένοι και μη στέλλουν τά παιδιά των εις τά σχολεία.
'Αλλά των φιλολογικων έργων, των βιβλίων ύπως δήποτε
της πνευματικής πολυτελείας, τά όποια αγοράζονται όχι εκ
ανάγκης ύποχρεωτικής, άλλ' εκ της αγάπης προς την με-
λέτην.

Αί 'Αθήναι κατά τά τελευταία αυτά έτη υπό την έποψιν
της κυκλοφορίας των βιβλίων αυτών δυνάμεθα να είπωμεν
ότι κατέλαβον θέσιν αξιόλογον. Τό μέγιστον έντευκτήριον,
ούτως είπειν, της φιλολογικής αύτης κινήσεως, τό μόνον κέν-
τρον των βιβλίων των μεγάλων και έπιφανών συγγραφέων,
τό Βιβλιοπωλείον Βίλμπεργ, δύναται άναντιρρήτως να συνα-
γωνισθή προς τά πρώτα και τά τελευταία του κόσμου της
κατηγορίας αύτης. Είς τό νέον μεγαλοποσιές και άπέραντον
κατάστημα, εις τό όποτον μετεκομίσθη από της 1ης 7)δρίου
έπι της πλατείας του Συντάγματος, με την πλουσίαν και
ώραϊαν των προηκόν του διακόσμου, με τάς άτελειώτους
βιβλιοστοιχίας εκ έπιλέκτων τόμων, με την μεγαλοπροπη και
ώραϊαν εις τό βάθος αίθουσας των Περιοδικων, ή όποια άπο-
τελει θαυμάσιον άναγνωστήριον διά κυρίας και κυρίους, με
την κίνησιν ήτις παρατηρείται καθ' εκάστην εις αυτό, και
ιδίως κατά τάς ημέρας αυτάς των δώρων, με την άβρότητα
και την παροιμιώδη πλέον καταστάσαν ευγένειαν των άδελ-
φών Βίλμπεργ, τό βιβλιοπωλείον τούτο έχει μεταβληθή εις
αίθουσαν άναγνώσεως, προδίδουσαν πολιτισμόν πρώτης τά-
ξεως.

Μόνον ό τρόπος, καθ' όν οι υπάλληλοι από του διευθύνον-
τος αυτους άριστα και έγκυκλοπαιδικώτατα μορφωμένου νέου
κ. Γ. Κωνσταντινίδου μέχρι και του τελευταίου άκόμη μεί-
ρακος άποτεινόνται προς τους ξένους, θα ήρει, ίνα δώση εις
πάντα ξένον έπισκέπτην την άρίστην περι του πολιτισμού
μας ιδέαν.

Τό βιβλιοπωλείον Βίλμπεργ, ούτω, εκτός του ότι έξυπηρε-
τεί υπερτάτην έν τή τόψη ανάγκην και άποτελει τό μόνον
κέντρον καθαράς φιλολογικής κινήσεως, τροφοδοτούν τό άνα-
γινώσκον κοινόν με πάντα τά εκλεκτά νέα έργα της Διε-
θνοϋς Φιλολογίας, συντελει ως εκ της ευχαριστήσεως, ήν αι-
σθάνεται ό άπαξ εισερχόμενος εις αυτό, εις τό να προση-
λυτίχη όσημέραι μεγαλείτερον αριθμόν 'Αθηναίων εκ των δύο
φύλων εις υγιείς φιλολογικές μελέτας. "Ηδη μάλιστα ανα-
λαμβάνον να εκτελή άποστολάς και εις τάς έπαρχίας και εις
τό έξωτερικόν άκόμη, έστω και ενός μόνον βιβλίου, ιδρύει
άληθή κινήτην βιβλιοθήκην και διαδίδει τά φώτα της προο-
δου εις την 'Ελλάδα έλην.

ΒΙΒΛΙΑ

Τά έλεγεία και τά ειδύλλια. 'Ο Πέτρος Βασιλικός δέν είναι ά-
γνωστος εις τάς άναγνώστριάς μας. 'Επαρουσιάσθη διά πρώτην φο-
ράν εις τό κοινόν με τά «Τραγούδια της 'Ερημιάς», με τάς ώραϊας
έκείνας εικόνας της φύσεως, τάς εικόνας των άγρών και του βουνοϋ,
αι όποια τόν άνέδειξαν ζωγράφον ειδύλλιακόν πρώτης δυνάμεως.
Τώρα ή μουσά του περιπαθής, μυστηριώδης, φαίνεται να τονίξη έν
μέγα και άτελείωτον παράπονον, ένα θρηνώδη και μελαγχολικόν

στεναγμόν, ό όποιος χύνεται εις τά έμψυχα και άψυχα της φύσεως
δημιουργήματα και τά περιβάλλει με ένα άρρητον πόνον, με μιαν
άλλην άγνώστου κόσμου νοσταλγίαν. Και όσον άναγνώσκετε τους
στίχους: οι όποιοι ούτε δραματικά έπεισόδια έχουν, ούτε σπαρακτικές
εικόνες παρουσιάζουν, καταλαμβάνεσθε από την ιδίαν μελαγχολίαν,
ή όποια άφίνει ως μιαν ήδυπαθή νάρκην εις την ψυχήν.

Και ως προξενεί την μελαγχολίαν αύτην ένα άηδόνι που σωταίνει,
ένα ρόδον που μαραινεται, ένας κήπος που ρημάζει, ένα παλάτι που
κρημνίζεται, ένα καράβι που συντρίβεται. 'Αδιάφορον άν δέν είξέυ-
ρετε διατί συντρίβεται τό καράβι ή διατί κρημνίζεται τό παλάτι;
διότι ή συμβολική ποιησις, την όποιαν ακολουθούν, δυστυχώς, οι νέοι
μας ποιηταί, είναι όλίγον σκοτεινή και πολύ όλιγόλογος. 'Αλλ' αδιά-
φορον τά 'Ελεγεία και τά Ειδύλλια έχουν πολλήν έμπνευσιν και προ-
δίδουν άληθές ποιητικόν τάλαντον.

Διά τά παιδιά. Μικρά, μεγαλείτερα και μέγαλα παιδιά ήμπορούν
να άποστηθίσουν τά 'Ελληνικά Ποιήματα του συμπαθεστάτου ποιη-
του κ. Γ. Καμπούρογλου, τά όποια συνέθεσεν έπιτήδες διά την μι-
κράν ηλικίαν, έπιτήδες διά τό σχολεία και τά νηπιαγωγεία και τάς
μητέρας, αι όποιαι κατ' οίκον αναλαμβάνουν την εκπαίδευσιν των
παιδιών των.

Τά παιδιά πρέπει να έχουν άχώριστον σύντροφον τό άσμα και την
ποίησιν, διά να είναι άδελφωμένα με την χαράν, διά να αναπτύσσου-
ται ή ψυχή των τρυφερά και συμπαθής. Είς μέγαλην λοιπόν και διά
τά σχολεία και διά τά μικρά ανάγκην ανταποκρίνεται τό βιβλιόριον
του κ. Καμπούρογλου, τό όποιον είναι με πολλήν καλλισησίαν και
πολυτέλειαν τυπωμένο και ήμπορεί να χρησιμεύση ως ώραιον δώρον
του Νέου 'Ετους διά τά μικρά. Τιμάται δρ. 2.

Κρητικόν 'Ημερολόγιον. Με έξώφυλλν σηκιστολισμένο με
την Κρητικήν σημαίαν και με περιεχόμενον, περιλαμβάνον ότι ώ-
ραϊον έχει γραφή, είτε εις ποιήσεις, είτε εις πεζογραφήματα, συμπε-
ριλαμβανομένου και άποσπάσματος του 'Όρκου του Μαρκορά, με ση-
μειώσις ιστορικής και γεωγραφικής των κυριώτερων σημείων της
Κρητικής ιστορίας, με γελοιογραφίας του Ευρωπαϊκού τύπου, σχετι-
ζόμενας προς την λύσιν του Κρητικού ζητήματος. Έξεδόθη παρά της
«'Εθνικής 'Αγωγής» τό Κρητικόν 'Ημερολόγιον. 'Ενενηκοντασέλιδον
περίπου τιμάται 1 δρ.

'Ημερολόγιον Σκόκου. 'Εξεδόθη, διατρέγον ήδη τό δέκατον τέ-
ταρτον έτος, τό 'Ημερολόγιον του κ. Κ. Σκόκου, πλούσιον ως πάν-
τοτε εις ποικίλην και τερπνήν φιλολογικην ύλην, πεζήν και έμμετρον,
με συνεργάτας εκ των γνωστωτέρων μεταξύ των λογίων μας, αλλά
και με άγνώστους, τους όποιους διά πρώτην φοράν παρουσιάζει εις τό
κοινόν.

Πολλά και ώραϊα εικόνες κοσμούν τάς πεντακοσίας σελίδας του
'Ημερολογίου τούτου, τό όποτον μεταξύ άλλων περιέχει και σελίδας
μεθυσγραφικής πολύ τερπνάς. Φιλοκάως τυπωμένο τό 'Ημερολόγιον
του κ. Σκόκου δύναται να κοσμήση πάσαν τράπεζαν γραφείου και πά-
σαν βιβλιοθήκην.

Χριστουγενναϊτική 'Εστία. Καί ή 'Εστία των Χριστουγέννων, έν
μικρόν βιβλιόριον με ύλην φιλολογικην και ομόμοριστικήν, με έπιτυ-
χεστάτας γελοιογραφίας λογογράφων και ποιητών και δημοσιογράφων,
με διηγήματα και ποιήσεις των Χριστουγέννων, ύπήρξε φέτος εις νεω-
τερισμός δημοσιογραφικός, όφειλόμενος εις την δμύνομον συνάδελφον,
ή όποια προσπαθεί με κάθε τρόπον να ευχαριστήση τους πολυπληθείς
άναγνώστας της. 'Η 'Εστία των Χριστουγέννων τιμάται μόνον 30 λεπτά.

ΠΡΟΣ ΠΑΣΑΝ ΕΛΛΗΝΙΔΑ

'Ενδιαφέρει βεβχίως πᾶσαν 'Ελληνίδα ή ιστορία των μη-
τέρων της.

'Ενδιαφέρει πάντα 'Ελληνα, αγαπώντα την πατρίδα του,
να μάθη πᾶς παρεσκευάσθησαν οι άνδρες του 21, οι όποιοι
κατόρθωσαν τό μέγα θαύμα της έθνικής ανεξαρτησίας μας,
ποται μητέρες τους άνέθρεψαν και πᾶς.

'Ενδιαφέρει ιδίως σήμεραν, όταν με τόν τελευταίον μας
πόλεμον τόσαι άτέλειαι και έλλείψεις μας έγειναν καταφα-
νείς, να ιδώμεν ποιος ύπήρξεν ό οίκος των υπό τόν ζυγον
'Ελληνών, ποία ή ήθική άτμόσφαιρα εις την όποιαν έζησαν.

'Ενδιαφέρει να εξετασθή, έν αι 'Ελληνίδες του 21 ήσαν
γυναίκες άπλοϊκαί και άπαιδευτοι, ως πιστεύεται, ή ύπήρ-
ξαν γυναίκες μεγαλοψυεις, εις ός ή 'Ελλάς όφείλει κατά μέ-
γα μέρος τό μεγαλείον τη.

'Ενδιαφέρει να μάθωμεν, έν αι αρχαίαι 'Ελληνίδες μειο-
νεκτούν ή υπερτερούν τᾶς 'Ελληνίδων των δύο τελευταίων
αίωνων;

Ἐνδιαφέρει νὰ εἰξεύρωμεν τὴν ἱστορίαν μας πλήρη καὶ ὄχι ὅ,τι ἔκαμαν ἀποκλειστικῶς μόνον οἱ ἄνδρες;

Ὁρεῖλου λοιπὸν διὰ τοῦτο ὄλι καὶ ὄλοι νὰ ἀποκτήσουσιν τὴν «Ἱστορίαν τῶν Ἑλληνίδων» ἀπὸ τοῦ 1500 μέχρι σήμερον. Ἔργον τῆς κ. Καλλιρρόης Παρρέν.

Μετὰ τῶν εἰκονογραφικῶν πασῶν τῶν ἐπιφανῶν Ἑλληνίδων.

Ὁ Α΄ τόμος εἶναι ἤδη ἕτοιμος καὶ τιμᾶται δρ. 5 διὰ τὴν Ἑλλάδα, φρ. χρ. 5 διὰ τὸ Ἐξωτερικόν.

Αἱ ἀποστέλλουσαι τὸ ἀντίτιμον τοῦ ἐνὸς τόμου λαμβάνουν μίαν ἀπόδειξιν ἠριθμημένην, δίδουσιν δικαίωμα εἰς λαχεῖον, τοῦ ὁποίου ὁ Α΄ ἀριθμὸς κερδίζει «1 φόρεμα χοροῦ ἐκ μεταξῆς,» ὁ δεῦτερος 1 καλλιτεχνικὸν ἀντικείμενον, οἱ δέκα ἐπόμενοι ἀνὰ 1 ζευγὸς χειροκτίων, οἱ κατόπιν 50 τὸν Β΄ τόμον τῆς αὐτῆς ἱστορίας δωρεὰν καὶ οἱ ὑπόλοιποι 50 ἀνὰ μίαν συνδρομὴν εἰς τὴν «Ἐφημερίδα τῶν Κυριῶν».

Ἡ διαθέτουσα καὶ προπληρώνουσα πέντε τόμους λαμβάνει τὸν ἰδικὸν τῆς δωρεὰν

«Ζωὴ ἐνὸς ἔτους».

Ἡ δρᾶσις τῶν Ἑλληνίδων κατὰ τὸν τελευταῖον πόλεμον.

Ἡ φιλανθρωπικὴ δρᾶσις τῶν ἀπανταχοῦ Ἑλληνίδων, αἱ ἐπιστήμονές μας, αἱ γυναῖκές μας εἰς πάντας τοὺς κλάδους, ἡ πρόδοός μας.

Ὅλα αὐτὰ καὶ περιγραφαὶ ταξιδιῶν καὶ ἐντυπώσεων καθημερινῶν συμπεριλαμβανόμεναι εἰς τὸ πεντακοσικὸν σέλιδον σύγγραμμα τῆς κ. Καλλιρρόης Παρρέν, τὸ ὑπὸ τὸν τίτλον «Ζωὴ ἐνὸς ἔτους». Τιμᾶται δραχ. 5 διὰ τὰς Ἀθήνας, φρ. χρ. 5 διὰ τὸ Ἐξωτερικόν.

Ἀντὶ τοῦ ἀντιτίμου ταύτης ἀποστέλλεται ἐπίσης ἀπόδειξις ἠριθμημένη, ἧς ὁ ἀριθμὸς δίδει δικαίωμα εἰς τὸ ἄνω ἀναφερόμενον λαχεῖον.

Καὶ ἡ «Ζωὴ ἐνὸς ἔτους» καὶ ἡ «Ἱστορία τῶν Ἑλληνίδων» εἶναι ἄριστον δῶρον πρὸς κυρίαν ἢ δεσποινίδα διὰ τὸ Νέον Ἔτος.

ΔΩΡΑ ΤΟΥ ΝΕΟΥ ΕΤΟΥΣ

Ἡ κ. Σπάρτη Καρασταμάτη μᾶς ἐπεφύλασσε πάλιν τὰς ὀρασιώτερας τῶν ἐπιλήξεων διὰ τὸ Νέον Ἔτος. Τὶ πλουτοῦς χρωμάτων καὶ τί ποιήσεις πολυτελείας ἀερώδους εἶναι ἐκείνη τῶν προθηκῶν τῆς, τῶν παρὰ τὴν ὁδὸν Σταδίου, τῶν ἀπέναντι τῆς Βουλῆς καταστημάτων τῆς.

Καὶ τί νὰ πρωτοθαυμάση τις; τὰ λεπτὰ, τὰ ἀφρόδη φορέματα τοῦ χοροῦ διὰ τὰς νεανίδας, ἢ τὰ ὀρατὰ χρωματιστὰ διὰ τὰς κυρίας, ἢ τὰ μαῦρα μεταξωτὰ διὰ τὰς ἐπισήμους ὑποδοχάς, ἢ τὰς echarpes ἢ τὰ μειαζωτὰ μανδύλια ἢ τῆς γραβάτης, ἢ τῆς ὀραίας ὀμπρέλλης τοῦ λούσου καὶ τῆς βροχῆς ἢ τὰς στόφας δι' ἐπιπλα καὶ παραπετάσματα, ἢ τὰς mainées; Ὅλα εἶναι ὀρασιώτερα τὸ ἐν τοῦ ἄλλου καὶ στερεότερα καὶ θαυμάσια διὰ δῶρα τοῦ Νέου Ἔτους. Ἐὰν δὲ ληφθῇ ὑπ' ὄψιν ὅτι ἡ κ. Καρασταμάτη χάριν τῶν ἐορτῶν ὑπεβίβησε τὰς τιμὰς τῆς εἰς 40% ὀλιγώτερον, τότε τὰ περιττότερα ἀπὸ τὰ δῶρα τοῦ Ἔτους αὐτοῦ θὰ ἀνήκουν εἰς τὴν βιομηχανίαν τῆς κ. Σπάρτης Καρασταμάτη.

ΧΑΡΤΟΠΩΛΕΙΟΝ

ΠΑΛΛΗ ΚΑΙ ΚΟΤΖΙΑ — ΑΘΗΝΑΙ

Ἰδρυθὲν τῷ 1870

Μεγάλαι ἀποθήκαι χάρτου παντὸς εἶδους καὶ εἰδῶν γραφικῆς ὕλης. — Πώλησις λιανικῶς καὶ χονδρικῶς. — Χαράσσονται ἐπὶ μετάλλων. — Χαράσσονται σφραγιδὲς ἐπὶ μέταλλου. — Κατασκευάζονται φραγιδὲς ἐξ ἐλαστικοῦ. — Ἐπιγραφαὶ θυρῶν ἐπὶ πορσελάνης.

ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΝ διὰ μικρὰς ἐπιμεμελμένους ἐργασίας, δι' ἐπικεφαλίδας ἐπιστολῶν, φακέλων, λισμῶν, διευθύνσεις κλπ. 6 μηχανικὰ πιστότρια ἐργάζονται καθημερινῶς.

ΑΤΜΟΚΙΝΗΤΟΝ ἐργοστάσιον φακέλων, ἐμπορικῶν βιβλίων, τετραδίων μαθητῶν κλπ. καὶ φωτογραφικῶν κερτονίων.

Οἱ μόνον κάτοχοι τῶν φωτογραφικῶν πλακῶν Lumière. Χάρτης φωτογραφικὸς Albuminé καὶ Celuloidine.

ΑΙΗΓΗΜΑ ΙΣΠΑΝΙΚΟΝ

Εἰς τὴν θάλασσαν ἀντηγεῖ γλυκύς, ὡς θωπεῖα, ὁ περιχαρὴς καὶ ρυθμικὸς ἦχος ἐνὸς βάλου, ὡσεὶ ἔχειρέτα τὴν λέμβον μὲ τὴν ὀραίαν μελωδίαν του. Ἦτο ἡ μουσικὴ, ἡ ὁποία ἔπαιζεν εἰς τὸ πᾶρον διὰ τοὺς εὐτυχεῖς λουομένους. Εἰς τὸ παραθαλάσσιον δὲ αὐτὸ πᾶρον διεκρίνοντο τώρα αἱ σκιαὶ τῶν περιπατητῶν, μὲ τὰς ὀραίας τῶν ἐνδυμασίας καὶ τὰ παιδικὰ συμπλέγματα, μὲ μαλλὰ χρυσοῦ, κοματίζοντα καὶ μὲ φορέματα ἀπὸ μεταξωτῶν καὶ βελουδῶν. Τὰ μικρὰ ἔτρεχαν, ἔπαιζαν, εὐτυχῆ ὑπὸ τὸν ἥλιον καὶ ὑπὸ τὰ στοργικὰ βλέμματα φιλοστόργων μητέρων. Εἰς τὴν προκυμαίαν εἶχαν συναθροισθῆ πολλοὶ ψαράδες, διότι μὲ τὸ συνειθισμένον νὰ βλέπη μακρὰν εἰς τὰ ἀνοικτὰ βλέμμα των εἶχαν διακρίνει τὴν πλοσίαν λείαν τῆς πλησιάζουσας λέμβου.

Ὁ δυστυχὴς Ἀντώνιος εἶχε στρέψει τὰ ἀπελπιστικά του βλέμματα πρὸς τὸ ἀκρότατον μέρος τῆς ἀποβάθρας, ὅπου ἐστέκετο ἡ γυναῖκά του, εἰς ἕν φυσικὸν ὕψωμα, ἀδύνατη, ὑψηλὴ, μὲ ἀγωνίαν ἀναμένουσα. Ὅταν τέλος ἡ βάρκα ἐπλησίασε τὴν ξηράν, οἱ συνάδελφοι καὶ φίλοι τοὺς ἔκαμαν ἀληθῆ ὑποδοχῆν. Ὅλοι ἔτρεχαν νὰ ἴδουν τὸ θαυμάσιον ζῶον, ὄλοι τὸ ἐθαύμαζαν καὶ ἐφθονοῦσαν ὀλίγον τοὺς κάτοχους του.

Ἡ Κατερίνα παρεμέρισε τοὺς ξένους καὶ ἔφθασε πλησίον εἰς τὸν ἄνδρα τῆς, ὁ ὁποῖος τὴν ἠτένιζε μὲ ὕψος ἀπεγνωσμένον.

— Καὶ τὸ παιδί, ποῦ εἶναι τὸ παιδί; ἐκράυγασεν ἡ δυστυχῆς.

Ὁ Ἀντώνιος ἔκλινε τὴν κεφαλὴν καὶ τὰ μάτια μὲ ὕψος τρελλοῦ.

— Ἀλλὰ ποῦ εἶναι ὁ Λουϊζίνος μου; καὶ μὲ τὰ μάτια ἐκτὸς τῶν κογχῶν, ἤρπασε τὸν ἄνδρα τῆς ἀπὸ τὸ στήθος καὶ τὸν ἔσπρωχνε μὲ μανίαν. Ὁ Λουϊζίνος μου ἐπνίγη; ἐφώναξε μὲ φωνὴν τρομεράν!

— Αἴ! ναί! τὸν ρούφηξεν ἡ θάλασσα, εἶπεν ἐκεῖνος, πνιγμένος εἰς τὰ δάκρυα. Τὸν ἔφαγε, ὅπως ἔφαγεν τὸν παπποῦ του, ὅπως θὰ φάη καὶ μένα σήμερον ἢ αὔρ' ο. Ἡ θάλασσα μᾶς δίδει τὴν ζωὴν, γυναῖκά μου, ἡ θάλασσα καὶ μᾶς τὴν παίρνει. Τί νὰ κάμωμεν; Δὲν γεννώμεθα βλέπεις ἡμεῖς διὰ πριγκηπάτα.

Ἄλλ' ἡ ἀτυχὴς μάννα δὲν ἤκουε πλέον τίποτε. Εἶχε πέσει ἀνάσθητος κατὰ γῆς. Ἄλλαι γνωσταὶ καὶ γειτόνισσαι εὐρέθησαν ἐκεῖ. Ὅλοι ἐνοοῦσαν τὸν πόνον τῆς, διότι τὸν εἶλον δοκιμάσει καὶ τὴν ἐσῆκωσαν εἰς τὰ χέρια καὶ τὴν ἔφεραν εἰς τὸ πτωχικὸν τῆς σπῆτι. Ἐν τῷ μεταξῷ ὁ κουμπάρος, ὑπέκων εἰς τὸν κτηνώδη ἐγωισμόν τῆς ζωῆς, ἤρχισε νὰ διαπραγματεύηται τὴν πώλησιν τοῦ κήτους, ἐνῶ ὁ Ἀντώνιος ἐδέχετο ἕνα ποτήρι κρασί, τὸ ὁποῖον τοῦ προσέφεραν ἐκεῖ, διὰ νὰ τὸν παρηγορήσουν. Καὶ ὑπὸ τὰς πτελέας ἐξηκολούθουν νὰ διασκεδάζουσι οἱ περιπατηταὶ καὶ τὰ παιδάκια των, τὰ στολισμένα μὲ φορέματα βελουδίνα καὶ μεταξωτὰ, χωρὶς καὶ νὰ ὑποθέσουν τὸ τρομερὸν δρᾶμα, τὸ ὁποῖον διεδραματίσθη ἐκεῖ παρὰ τὸ πλευρόν των. Καὶ τὸ βάλου ρυθμικόν, μελωδικόν ἐξηκολούθει νὰ διερμηνεύη τὴν χαρὰν εἰς χειμάρρους μαγικῆς ἀρμονίας.